

Loģikas pamati
Individuālais darbs 10.-12.kl. skolēniem

Tēma - teorēmu un pierādījumu veidi.
15.11.08.

1. Noteikt dotās teorēmas apgriezto, pretējo un apgrieztās teorēmas pretējo teorēmu. Noskaidrot visu šo četru teorēmu (tiešās, apgrieztās, pretējās un apgrieztās teorēmas pretējās) patiesumu.
  - (a) Ja četrstūrī var ievilkt riņķa līniju, tad šis četrstūris ir rombs.
  - (b) Ja kvadrātviensējuma $ax^2+bx+c = 0$ koeficients $a \geq 0$, tad funkcijas $y = ax^2+bx+c$ grafiks ir parabola, kuras zari vērsti uz leju.
  - (c) Ja vairāk kā n priekšmeti jāsadala n grupās, tad noteikti būs grupa, kurā atradīsies vismaz 2 priekšmeti.
2. Pamatot, vai tiešā teorēma un pretējā teorēma var būt:
  - (a) abas patiesas;
  - (b) tiešā teorēma patiesa, bet pretējā teorēma aplama;
  - (c) tiešā teorēma aplama, bet pretējā teorēma patiesa;
  - (d) abas aplamas.
3. Uzrakstīt secinājumu (ja tāds eksistē), kas izriet no abiem dotajiem apgalvojumiem:
  - (a) Ja trijstūra ABC leņķis C ir taisns, tad trijstūris ABC ir taisnleņķa trijstūris.
Trijstūris ABC nav taisnleņķa trijstūris.
  - (b) Ja tas ir ozols, tad tas ir koks.
Tas ir koks.
  - (c) Ja Tu izēdīsi biežputras šķīvi, tad Tu dabūsi desertu.
Tu neizēdi biežputras šķīvi.
4. Uzrakstīt piemēru, kur spriedumu iegūst pēc
  - (a) kontrpozīcijas likuma;
  - (b) ekvivalences secināšanas likuma;
  - (c) modus tollens.
5. Izvēlēties vienu teorēmu un pierādīt to vismaz divos dažādos veidos.
6. Ir trīs cilvēki, apzīmēsim tos A , B un C . Viens no viņiem ir bruņinieks (bruņinieks vienmēr saka taisnību), viens ir melis (melis vienmēr melo), bet viens ir normāls (normālais kādreiz melo, bet kādreiz saka taisnību).

A saka "Es esmu normāls".
 B saka "Tā ir taisnība".
 C saka "Es neesmu normāls".

Noskaidrot, kas ir šie trīs cilvēki A , B un C .